

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és esztörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Közösek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS: **FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Szocializmus és kereszténység.

A szocializmus legrövidebb meghatározása lehetne: *A társadalmi elemek új elhelyezkedése.* A társadalom száz és száz alkotó eleme fejlődésében szétrepeszi a kereteket és zugva, sokszor zuzva tör magának utat jövőjé boldogulása felé. Nem új jelenség. Forduljunk a régi zsidók jubileumára. Huszonöt évig mindenki szabadon használta eszét, szorgalmát, ravaszágát, hogy vagyonhoz jusson és természetesen az erős a gyöngék fölé emelkedett. A műzesi jubileum törvénye azonban úgy intézkedett, hogy a huszonötödik évben minden vagyon visszaszállt a negyedszázad előtti birtokosra, vagy ivadékára. Ez a törvény megszűnt, nem enyészett azonban el az erők és gyengék küzdelme. A keresztől sugárzó igazság és szeretet mindig tudta pótolni az írott törvényeket, sőt a törvények nem képesek az igazságot és szeretetet helyettesíteni. Az ezernyi szocialis kérdés, melyekre oly nehéznek látszik a felelet, igazolják ezt. Mennél távolabb áll a társadalom a keresztitörvényétől, annál több és nehezebb kérdésbe ütközik. Az igazság és szeretet helyébe törvényt és humanizmust léptetett az új kor, de ezekkel azokat pótolni nem tudta és a szabadság kihirdetésével épen a bűnös élelmességet tette urrá a szelidség fölött, a bünt az erény, az erőszakot a rend fölött.

Nem lévén eszköz az ellentétes erők kiegyenlítésére, kitört az osztály és érdekharca, melyben az a győztes, aki élesebb és előbb fegyvert vesz a kezébe. Ez a küzdelem harc marad, mely győzelmekkel és leveretésekkel jár, de békét soha nem hozhat a társadalomba. Az erősebbek győzelmé megszorítja a leverettek számát; az elnyomottak felszaporodó tömege fizikai súlyával kerekedik fölül és elnyomottból zsarnok és boszuálló lesz. Egyre megy: akár kevesek zsarnoksága alatt nyög a társadalom, akár a tömegek öklőjoga gyakorol fölötté kényuraságot.

A vérbeli szocialista nem is ohajtja a szocialis kérdések megoldását, sőt örül azok elmérgesedésének, mert neki harc kell, hol szeretet helyett gyűlölni, gyógyítás helyett ellenséget ölni lehet. A szocialista lelkesedése,

elszántsága éppen a gyűlöletben és az akadályok robbantásában áll. Epiteni, gyógyítani nem tud, mert ahhoz szeretet kell, a szeretet pedig kizárólagosan a kereszténység tulajdona.

A társadalmi béke és a társadalmi elemek igazságos jóléte kívánja tehát, hogy a szocialis bajok orvoslását az arra egyedül illetékes kereszténység vegye kezébe még pedig sietve, mert a szocialdemokratia minden lépése oda irányul, hogy az istentelenség és erkölcsi szabadság megkedveltetésével uralomra jusson, a kereszténység éltető sugarát a népretegei től elzárja és a társadalmi kérdések keresztényi megoldását eleve lehetetlenné teszi.

Mit magyarázzuk mi azt, hogy a mezőgazdasági és ipari napszamos helyzete javítást vár; ki nem látja, hogy a magyar kisgazdaság és kisipar súlyos sebében sinlődik; mit emlegetünk a társadalom többi osztályainak erkölcsi és anyagi valóságát? Aki ezt nem látja, az aluszik, vagy vak. Hanem igenis magyarázzuk, két kézzel mutogatjuk az igazságot annak, hogy ha mi nem sietünk a társadalmi zavarok rendezésére, a szenvedő osztályok gyógyítására, majd sietnek azok, kiknek lelkét piszkos gyűlölet, rothadt erkölcsi felfogás és a legbűnösebb eszközökben sem válogatós érvényesülés szomja vezeti.

Elvesztegetni való időnk nincs. A társadalmi keretben oly képek vannak elhelyezve, melyek közel állanak lelkünkhez, szívünkhez. A társadalom keretén belül a haza, a nemzet, a család képe, abban az egyesek nyugalma és boldogsága: mindmegannyi drága kincse az embernek, a magyarnak és az egyéneknek. A szocialis küzdelmek között láttunk már vért folyni, tömegeket fellázadni, láttunk elég vándor- és koldusbotot, láttunk már *letépt népmelzi zászlót* a csöcselék lába alatt, hallottunk elég káromlást Isten ellen, vad röhögést haza, család és erkölcs fölött. Akiben Isten, haza, család és felebarát iránt tiszta érzés honol, nem keshetik. A szocialis bajok ellen a kereszt tanában rejlő erő győzhet csak. Az erő, gépezet, fogaskerek, tranzmissió nélkül jó munkát sohasem végezhet. Mi keresztények vagyunk a gépezet, kikben az igazi emberszeretet él. Itt nem határoz az, hogy ki mily állás-

ban és körben forog, mily színüre festette az élet mestere. Ha egy erőre, a kereszténység erejére indulunk, fogódzék egybe karunk és egységes jó szándékkal és akarattal mozduljunk meg a keresztény szeretet munkájára. Társadalmunk bajait orvosolni, nehéz kérdéseit bölcsen megoldani, nemzetünk, népünk erkölcsi és anyagi boldogulásáért fáradozni, több, mint emberi munka, mert keresztényi, mert isteni gondolat. Ezen néhány sor elé azt irtuk: Szocializmus és kereszténység. Társadalmi életünkben felütötte fejét a szocializmus, mert lehanyallott a kereszténység. Az élet-halálra küzdő két fél a kereszténység és szocializmus szinte ikertestté nőtt össze *keresztényszocializmus* név alatt. Kívánjuk, hogy ne tartson soká, hiszen harcot jelent. Ne tartson soká, győzzön a kereszténység és hulljon alá a szocializmus, mert a hol a kereszténység uralkodik, ott lehetnek muló társadalmi bajok és kérdések, de a vörös zászló vörös fénye kifakul és fehérre mosódik, hogy véres gyűlölet helyett, a szeretet hófehér békéjét és örömét hirdesse.

Szentiványi Károly.

Udvarhelymegye Rákóczi szabadságharcában.

Irta: *tárcsafalvi Pálffy Aladár.*

(1. folytatás.)

Rákóczi 1703 augusztus elején már Székelyhídon volt táborban s a székelyek és németek által védett Szilágyosmlyót hamarosan elfoglalva, Kolozsvárig portyáztak Rabutin Szébenből kijöve, gróf Bethlen Sámuel néhány ezer vármegyei és székely haddal a kurucok ellen küldötte, a kikkel a szolnokdobokamegyei Szentbenedeknél megütközött, de csatát vesztett. E győzelem újabb reményt öntött az erdélyiekbe, hogy a kurucokhoz csatlakozva, megvédhetik jogaikat. Thököly bujdosó társai közül is számosan tértek vissza, így Guthy István, már előbb a szabadságharc hírére, most pedig báró Orlay Miklós kapitány, aki bujdosó csapatával meglepte gróf Kosztka alezredest és hadait megsemmisítette úgy, hogy maga a vezér is elesett. Ezután Gyulafehérvárt és Marosvásárhelyt foglaltak el. A gubernium 1703. aug. 25-én rendeletet bocsát ki a székekhez, hogy azokat a császár hűségén megtartsa és elvonja a Rákóczi Ferenc és Bercsényi Miklós által szervezett „pártütéstől” (?).

Rabutin pedig az egyes vidékek oltalmára seregeket rendelt. Thoroczkay Istvánt a Szamos melle, gróf Pekry Lőrinc fehérmegyei főispán és udvarhelyszéki főkapitányt Balázsfalva mellé, gróf Mikes Mihályt Háromszékre, Sándor Jánost Csikba stb.

Az udvarhelyszéki székelyek a Thoroczkay István seregébe rendeltettek. E végből a gubernium 1703. szept. 25-én azt rendeli Pekry Lőrincnek, a szék főkapitányának, hogy Udvarhelyszékről jó fegyveres, paripás, az egész vitézlő (primor?) rendből 330 lovas minél előbb felüljön s ki-ki Marosvásárhelyre jöjjön. Nagy titokban valogatták össze őket s tisztjei Ugron Tamás, Pálffy Zsigmond és Kádár Mihály voltak. A székelyeknek azonban sehogysem tetszett a labancokodás s a ki csak tehette, bármely módon kihuzta magát alóla, sokan még a lovukat is eladták, csakhogy a németnek szolgálni ne kelljen. Természetesen ilyen viszonyok között nem valami harcrakész hadfiakat küldtek Vásárhelyre, ugyanígy, hogy tisztességesen fel sem voltak fegyverkezve. Emiatt a gubernium újabb 330 lovasat kér. Ezek aztán jobban voltak felgyegetve, de nem is tagadták, hogy ők szivesebben harcolnak a kurucok seregében. Ilyen körülmények között alig várták az udvarhelyi székelyek a boncikai táborban, hogy a kurucokkal megütközzenek, ami nekikára be is következett 1703. nov. 10-én. Leverték s gondolom nem nagy fáradsággal Thoroczkay seregét, sőt magát is, valamint seregének nagy részét elfogták s Rákóczihoz küldötték a tokuji táborba, ahol egytől egyig föl- esküdtek kurucnak és Thoroczkayt a fejedelem 1704 elején az erdélyi hadak fővezérévé is kinevezte. A gr. Pekry Lőrinc parancsnoksága alatt levő székelyek is könnyű szerrel legyőzték magukat a Törökország-ból bejött bujdosó hadakkal s ők is vezérükkel s annak fiával Gáborral együtt kurucokká lettek.

Igy tettek a többi székely székek is, de az első köztük Udvarhelyszék volt.

A Törökországba menekült s onnan visszatért bujdosók Balázsfalva és Gyulafehérvár elfoglalása után Marosvásárhelyre vonultak s azt felégetve az anaszék fővárosába Udvarhelyre vették utjokat. Guthy e kuruc hadak vezére, előbb Thököly századosa, Szombatfalva felől jött Udvarhelyre s a Budvár alatt átkel- ven a Küküllőn, a Cserevápn fel a papok kertjén keresztül, a kettős kutná ki, a felsőpácson megállapodott s a kurucokat elszállásolta, maga a Botos-utcában (mai Kossuth-utca) levő Ugron-házba ütötte fel hadi szállását. A városiak nagy része drágaságait összepakolva, felekezeti különbség nélkül a felső templomba menekült. Guthy itt a vár megostromlásához látott. Azonban a Ruyter várparancsnok, Szeles János elbeszélése szerint, nem várta meg az ostromot, hanem a várat feladva, úgy ő maga, valamint egész serege felesküdt a kuruc-zászlók alá s oly hűséggel küzdöttek alatta, hogy később kapitányi, sőt az ezre- desi rangot is elérte Ruyter. 1703 végén már egész Erdély s vele Udvarhelyszék is a kurucok pártján volt. Aki esetleg a maga maradiságánál vagy félszénél fogva nem akart csatlakozni, azt szinte rákényszerítették, hogy az igaz ügy zászlója alá fel- esküdjen. Üldözték őket nemcsak az idegen, de még a városi kurucok is.

(Folyt. köv.)

Válasz az „Ébredés“-re.

Tekintetes Szerkesztőség!

Folyó évi okt. hó 11-én a „Székely-Udvarhely“ 80. számában megjelent „Ébredés“ című vezércikknek az iskolát illető részére legyen szabad következőkben tisztelettel reflektálni és megkérni, hogy b. lapjának legközelebbi számában azt közlő sziveskedjék.

A vezetésem alatt álló székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskolában mindjárt egy évtized óta, (mert most e tanév végével lesz csak 10 éve, hogy az első végzett negyedéves növendékek az iskolából kibocsáttak) a növendékek az ország különböző helyein levő kő- és agyagipari műhelyekben (gyárakban) az igazgatóság közvetítésével folytan nyertek elhelyezést. Hogy azok közül néhányan — és az is csak évekként ezelőtt történt — más pályára léptek, az oly tény, mely nemcsak nálunk, de más iskolában is előfordult és előfordulhat ezután is.

Most azonban megnyugtatom a cikk szerzőjét, hogy ezek óta minden tanév vége felé, a mesterek részéről a végzendő növendékek kereslete sokkal nagyobb, mint a kínálat. Továbbá jelzni kívánom azt is, hogy nemcsak Filep Dezső korondi agyagiparos, jelesen végzett növendékünk lett azóta önálló, hanem meg a következők is: Széles Gyula kásonjakabfalvi, mint kiváló agyagiparos tanulók közül itt van Faragó (Klappenbach) Árpád, ki Budapesten szobrászművész és eddigi munkáival több sikert ért el, mint önálló agyagiparost felmlithetem még Kiss Domokos és Kiss Károly testvéreket, kik Amerikában letelepedtek, műhelyt nyitottak, s ott akarják a magyar agyagipar dicsőségét hirdetni.

Néhány végzett növendékünk közül továbbá külföldön van: Csizsér János, ki mint az iparművészeti tanodának jelesen végzett növendéke, jelenleg az Academie Julianban van Párisban. Többen az iparművészeti iskolában folytatják tanulmányaikat, néhány meg mint üzletvezető szerepel az ország különböző részeiben a többi mint segédek dolgoznak különböző műhelyekben.

A kőipari szakon végzett növendékeinkről a következőket van szerencsém közölni:

Itt van Zonda István, önálló kőfaragó mester Kézdi-Polyán, továbbá Zsákó Kálmán önálló kőfaragó m. Marosvároshelyen, Derzsi Gergely önálló Török-Bálinton, Rápoli Lajos, mint az iparművészeti tanodának jelesen végzett növendéke, jelenleg egyik legkedveltebb növendéke Strobl Alajos budapesti szobrásztanárnak, továbbá Siklódi Lőrinc szintén Strobl A. tanár egyik kedvenc növendéke volt, jelenleg Párisban folytatja tanulmányait. Kányádi Dénes Berlinben mint szobrász dolgozik, néhány tanuló mint üzletvezető szerepel, a többi mint kőfaragó segéd sikerrel dolgozik, szintén az ország különböző részeiben.

Ezeket óhajtottam közlőteni és az „Ébredés“ című cikk t. szerzőjét megnyugtanni, hogy igenis utódok, és céltudatos munkát végezünk. Az iskola vezetősége és tanszemélyzete — amely hivatását öndicséret nélkül — ez irányban lelkesen teljesíti, ezután is kötelességének s egyik legszébb ambíciójának fogja tartani, hogy a végzett növendékek mindig keresethez jussanak becsületes, szakképzett munkások lehessenek.

Székelyudvarhely, 1906. okt. 15.

Vagyok ezek után az igen tisztelt Szerkesztő urnak kiváló tisztelője:

Hargita Nándor,
ipariszkolai igazgató.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mikes.

(Rákóczi hamvainak hazahozatalakor.)

Élted virágában, mesze idegenből,
Hazasírt a lelked.
Enyhet csak az adott, sötét sírodban is,
Hogy ott van teveled
Dicső fejedelmed.

Viszik a porait Rákóczi Ferencnek
Szép Magyarországra,
És elmaradsz tőle, jó Mikes Kelemen,
Hűséges diákja,
Aranyos pennája.

Most már egyedül vagy... Egyedül hallgatod
Tenger mormolását,
Mikor fénysugarba öltözött nagy lelked
Keresi gazdáját,
Legszébb ideálját.

Fáj, hogy nem hozhatunk őseid földjére,
Szeretet mártírja,
Hogy szent sírhalmokban, az egész székelység
Drága kincsét bírja,
Hol búját elsirja...

Szélvész vagy tengerár széthordta poraid,
Csak hűlt helyét látjuk,
De lelked feuségét, dicső honszerelmét,
Szíveinkbe zárjuk,
Mindörökké áldjuk!

Fülei Sz. Lajos.

— **Katonai kedvezmény.** Folyó hó 22-én és az ezt követő napokon a honvédelmi miniszteriumban szaktanácskozmány lesz, amelyre a miniszter által Damokos Andor, vármegyei alispánja is meghívott. A szaktanácskozmány azon kérdést fogja tárgyalni, hogy minő elvek szerint határozassék meg az a földbirtok-minimum, amelynek alapján az öröklött mezőgazdaságok birtokosai a véderőtörvény 33. §-ában foglalt kedvezményben részesíthessenek.

— **Gagyhy Denes** pozsonyi állami főreáliskolai rendes tanár székely atyánkfia, lapunk kiváló munkatársát, a közoktatásügyi kormány a francia irodalmi és nyelvészeti viszonyok, valamint a francia középiskolai tanügyi tanulmányozására egy évre Párisba küldötte ki.

— **A helybeli jótékony nőegyesület** választmánya ma (vasárnap) d. u. fél 2 órakor a vármegyei ház kistermében ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: Bejelentések. Ellenőri állás ideiglenes betöltése. Filérestélyek tartása. Tea-estély rendezése. Szegény tanulók felruházása. Segélykérések és lehető indítványok tárgyalása.

— **Nőegyesületünk** választmányának tagjait az elnökség arra kéri, hogy a vasárnap d. u. fél 2 órakor kezdődő ülésben annyival pontosabban jelenjenek meg, mert a halaszthatatlan ügyek elintézése után az érdeklődők együttesen mehetnek át a vármegyei háza nagytermében tartandó kerületi szociális kurzusra, a hol helyeket fognak fentartani.

— **Rákóczi ünnep városunkban.** Székelyudvarhely város közönsége is kiveszi a maga részét II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hazakerkezése alkalmából. Gotthárd János polgármester e napokban érkekezletet hív össze, amelyben a város részéről történő ünneplés részleteit teszik megbeszélés tárgyává. Az eddigi megállapodás szerint, mely a társadalom vezető köreiből indult — az itt időző szintársulat bevonásával, részben jótékony célra, műsoros estélyt rendez e hó 29-én a város közönsége, tehát az egész lakosság. A műsort Baghy Gyula Prologia, Zrinyi Ilona, II. Rákóczi és Thököly jellemzése, a „Hajduk hadnagya“, „II. Rákóczi Ferenc fogsága“, előkép, nyitány és befejezésül a Himnusz képezi. Zrinyi Ilonát Schiller Irma polgári isk. igazgató, Rákóczit és Thökölyt Nosz Gusztáv tanár jellemzi, aki az előképet is rendezi. A hazafias estélyt a Budapest-szálló színháztermében tartják meg. A vármegyei törvényhatóságát képviselő küldött-

ség: Ugron Akos főispán, Damokos alispán és Ugron Zoltán e hó 26-án utaznak el s miután Szepesvármegye törvényhatóság is meghívta közönségünket az e hó 30-án Késmárkon tartandó Thököly ünnepségre, Kassáról oda mennek.

— **Major táncmester vizsgájára** ma este 7 órakor, Sándor István termeiben lesz

— **Rákóczi-émlékfüzet.** Hogy a rendezendő iskolai ünnepélyek programja mennel gazdagabb, mennel egyöntetűbb legyen, hogy az aránylag rövid előkészületi időt mind a tanfélék mind pedig a tanulók jobban fölhasználhassák, munkáját megkönnyítsék; a tankönyvvállalatairól országszerte ismert Polatsék-féle könyvkereskedés (Temesvár) ugy az elemi, mint a polgári és középiskolák igényeinek megfelelő s rendkívül gazdag tartalmú Rákóczi-émlékfüzeteket adott ki. A füzetkéket a vallás és közoktatásügyi miniszter 36791 sz. a. k. rendelete alapján Szeghalmi Gyula polg. isk. tanár állította össze. A 32 oldalas népiskolai kiadás példánya 24 fillér; a polgári és középiskolák számára készült 48 oldalas kiadás pedig 36 fillér. Megrendelések Befegh Pál és Társa Székelyudvarhely küldendők.

— **Tulipánkert szövetség és szociális kurzus.** Minthogy e hó 21., 22. és 23. napjain tartandó ker. szociális kurzus nevezetesebb tárgyai éppen a hazai iparpártolás és fejlesztés körébe tartoznak, talán nem lesz fölösleges az idevaló fiók elnökségének vagy intéző-bizottságának is sorompóba lépni és figyelmeztetni ugy a tagokat, mint a helybeli egyesületeket és a nagy közönséget is a tömeges részvételre annál inkább, mert ez az eszmecsere nem lesz sem politikai, sem felekezeti jellegű.

— **Csak egy virágszál!** Ha millió sir koszorujából fölajánljuk a virágszál, ha millió siron egy méceszel kevesebbet gyújtottunk föl s ez az egy virágszál, ez az egy méces a tüdőbetegek gyógyítására ömlik mind, akkor nemokara minden vidéknek megépítheti a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület a maga népszanatoriumát, ahol evenként negyszáz veszendő, halállal eljegyzett embert fognak megmenteni — vidékenként Boldogok leszünk, ha jelszavunk varázsos módon terjed szét; ha a nagy célt megérti a mi közönségünk: csak egy virágszál a tüdőbetegek megmentésére a halottak napi koszorujából!... Értse meg minden jó szív ezt a segélykiáltást.

— **Rokkant és nyugdíj-egyleti tagok figyelmebe** ajánljuk, hogy Blajer Balázs fiók körüli pénztáros a mai napon delután tartandó szociális kurzusokra való tekintetből, a tagsági díjakat delelőtt 9 órától 10 óráig fogadja el a községi iskola szokásos helyiségében. Ugyanekkor a leérkezett tagsági könyvecskéket is átadja.

— **Miskolczi Károly ügyvéd,** volt vármegyei tisztifőügyész életének 63-ik, boldog házasságának 28-ik évében mult vasárnap hosszas szenvedés után elhalt városunkban. Temetése nagy részvét mellett, az ev. ref. szertartás szerint történt meg Halálát odaadó hűséggel ápoló neje szül. Kandó Julianna, valamint gyermekei: Miskolczi Endre és neje Horváth Rózsika, Miskolczi Laci és Miskolczi Etus gyászolják.

— **Tanítógyűlés.** Udvarhelyvármegye „Homoródi járás“ tanítói fiókköre okt. hó 15-én Homoródmáson tartotta meg őszi gyűlését a tagok, köztük Ember János kir. tanfelügyelő élénk részvételével. A minden tekintetben szépen sikerült gyűlés pontjai valának: tanítás, elnöki megnyitó, napirend előtti felszólalás, felolvasás, szabad-előadás, szavalt, ének-kvartett, jelentések, új tagok fölvétele, indítványok, tisztujtás és a következő gyűlés helyének megállapítása. Kriza Sándor elnök megnyitójában az új tanterv és a tanítók törvénye méltóságával, összehasonlításával foglalkoz-

zik, a nála megszokott igen gondosan készült dolgozatában. Megindító volt napirend előtti megemlékezése II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai 200 év multáni nagy temetéséről, melynek hatása alatt a „Szózat“ elénekeltetett s haza, király, nemzeti hősök emlékezte megéljenzetett. A gyűlés szereplői mind elismerést érdemlő módon oldották meg feladataikat. Mégis Deák M., Kis M., Vári és Derzsi Géza ének-kvartettje (kuruc dalok) nagy hatást keltezték. A nap hőse azonban el kell ismerni, Kiss Jakab volt, a fiúk kézimunkájáról tartott rendkívül élénk s a tanmenetet nagyjában — ugy az agyag, mint a papír, karton és famunkákból készített tárgyaival — bemutatott szabadelőadásával. Ajtai J. indítványára, melyet Györfi István pontokba foglalt indokokkal támogat. kimondatott, hogy országos mozgalom indíttassék meg ált. tanítóegyletünk útján az iskolák teljes államosítására, mert addig, míg ez be nem következik, sem a magyar nemzeti ügy, sem a tanítók érdekei kielégíthetők, diadalra jutni nem fognak. A megejtett tisztujtás a következő eredménnyel végződött: Elnöknek megválasztott Györfi István, alelnöknek Kis Mózes, jegyzőnek Kiss Jakab, másodjegyzőnek Kissné Liptay Matild, könyvtárosnak Szabó Mózes, pénztárosnak Kelemen Lajos, választmányi tagoknak Kiss Jakab és Jakab József. A felhárom órakor befejezett gyűlést közebed követte Kriza Sándor vendégbeszéd hazánál, hol a már hagyományos felkösztöntök természetesen el nem maradtak. Székelymúzsa, 1906. okt. 16. an. Jakab József.

— **Rendkívüli közgyűlést** tartott csütörtökön városunk képviselőtestülete Gotthárd János polgármester elnökletével. A legtöbb adót fizetők jövő évi névjegyzékét tudomásul vették. Soó Rezső ajánlatát 30 napra kitűzték Simó József szolga fizetését 360 K-ról 400-ra emelték és az ev. ref. leányiskolának 5 öl tüzfát megszavaztak.

— **A jó izlés** nevében szóvá kell tegyük azt az izléstelenséget, melyről ha a városi sinternek fogalma nincs, legalább a rendőrségről fel kell teteleznünk. Tegnap delelőtt 10 és 11 óra között, tehát a legforgalmasabb időpontban, furcsa látvány tárult a Kossuth Lajos utca járókelői elé. Egy lovas fogatával a sinter egy másik lovat szállított, a melynek labai fölfele meredeztek; jelülül annak, hogy ez árnyékvilágból kimult a szegény paria Felkerjük a rendőrséget, hogy fényes nappal, a legforgalmasabb utcában, ne engedje meg az ilyen és hasonló meneteket — a jó izlés nevében, melyet — ismételjük — a rendőrségről fel kell teteleznünk. Hiszen a szervezeti és ügyviteli szabályrendelet 98. §-a értelmében: „A gyepmester a főkapitány felügyelete alatt all s annak rendeleteit kötelei teljesíteni“. Már pedig az említett „diszmenet“ aligha a főkapitány rendeli...)

— **A polgári kör** minap rendezett mükedvelői színelőadása erkölcsileg igen jól sikerült. Mükedvelőink ismét nagy igyekezetüknek és szorgalmuknak fényes jelét adták. Bartos Teréz, Hodor Margit, Likmán Róza, Kassay Berta és mások, valamint a ferfi szereplők: ifj. Szemerjay Károly, Hettas Gusztáv, Csergöffy Antal, Nagy Gusztáv, Ládaj Károly, ifj. Orbán József, Gergely György stb. mind közremunkáltak a siker érdekében. Az összes bevétel 164 K 70 fillér volt. Felülfizettek: Solymossy Endre, Vajda Ferenc, B. 2—2 K. N. N és Szakáts Józsefné 1—1 K 60—60 f, olvashatlan 20 f, olvashatlan 1 K, Fekete Béni 1 K, Sándor Istvánné 40 f. Fogadják az egylet köszönetét.

— **A karakul és friz juhok** a miniszteri kirendeltséghez megérkeztek. A karakul kosokból 2 darab Bokharából (Ázsiából) való, a többi ezek ivadéka. A juhok, melyekről

lapunk leírását helybeli

— **Tö** egyén, ak esetleg sziveskedjék— **Isk** renc és l

a „Hom” mennyi ródvidék

ber hó t

tött r. g

előterjes

tatta jeg

gyar ne

uralkodó

és apos

legmagas

tében a

közki F

delyi fej

országos

ségek kö

— tanít

zafias é

zet legk

gyeleten

közö k

gyűlésén

mondja:

nitőkör

lattal ikt

Ferenc

királyi fe

cselekmé

zetünkne

felujlt

be nem

nyujto!

veszszük

és Thökö

fejedelm

hazafias

széről is

Végül g

ól áthat

tagját fe

kolájába

ünnepet

emlékez

gek, ille

fektirt j

heztarta

jaival ez

1906 ok

— **Eg**

nak hav

lezettsé

Székely

hivatala

— **U**

cukrasz

utca 7.

ban, ho

reskedé

cukrasz

értesíté

között

késülést

aki ma

hozzánk

— **A**

javítasa

mény) Z

Mélík Is

rök Ant

Bogdán

Ferenczy

Vilman

Lázár Pé

Istvánné

Gyula I

Szabó A

Kács Fil

K, N N

Göszy Á

1—1 K,

rolyné 9

Károlyné

gyűjtőiv

Jánosné

nosné N

N 3 K,

Jánosné

Dózsa J

git Kere

noszes

övezgy

lapunk előző számaiban részletes leírást közöltünk, a kirendeltség helybeli irodájának megtekinthető.

— **Török nyelvet bíró** intelligens egyén, aki néhány okmányt magyarra, esetleg németre lefordítani képes, szíveskedjék címét lapunk szerkesztőségével tudatni.

— **Iskolai ünnep II. Rákóczi Ferenc és társai emlékeztetőre.** (Ajánlva a „Homoródvidéki Tanítóör” valamennyi tagja figyelmébe.) A „Homoródvidéki Tanítóör”-nek f. évi október hó 15-én, Homoródmáson tartott r. gyűlése Kriza Sándor elnöki előterjesztésére a következőket iktatta jegyzőkönyvébe: „Midőn a magyar nemzet most dicsőségteljesen uralkodik I. Ferenc József császári és apostoli királyi felséges Urnak legmagasabb rendelkezése következtében a dicsőült emlékeztető II. Rákóczi Ferenc és Thököly Imre erdélyi fejedelmek és társaik hamvait országos méretű, kegyeletos ünnepségek között temetésre haza hozza, — tanítóörünk jelen gyűlése is hazafias érzéseinek s a magyar nemzet legkiválóbb hőseit megillető kegyeletnek külsőképen is megnyilatkozó kifejezést ohajt adni. Ezért gyűlésünk egyhangú határozattal kimondja: Mi, a „Homoródvidéki Tanítóör” alattvalói legmelyebb hódolattal iktatjuk jegyzőkönyvünkbe I. s. Ferenc József császári és apostoli királyi felséges Urunknak azt az örök-emlékeztető, dicsőségteljes fejedelmi cselekményt, amellyel magyar nemzetünknek ezelőtt 200 esztendővel felujult és e fejedelmi cselekménybe nem következéig még sajtó sebére, ime már gyógyító balzsamot nyújt. Továbbá jegyzőkönyvünkbe veszszük dicsőült II. Rákóczi Ferenc és Thököly Imre választott erdélyi fejedelmek és társaik elévülhetetlen, hazafias érdemeiknek — magunk részéről is — elismerő kinyilvánítását. Végül gyűlésünk hazafias érzelmeiktől áthatva, tanítóörünk valamennyi tagját felhívja: tartson ki-ki saját iskolájában, tanítás keretében „Iskolai ünnepet II. Rákóczi Ferenc és társai emlékeztetőre” az országos ünnepségek, illetve a temetés napjaiban.* A fentirt jegyzőkönyvi határozatot mihez tartás céljából a Tanítóör t. tagjaival ezuton közlöm. Homoródmás, 1906 okt. 16. Kriza Sándor.

— **Egy szorgalmas ember szolgálata** havi fizetéssel, egész évi kötelezettséggel azonnal alkalmazást nyer Székelyudvarhelyt. Cím e lap kiadóhivatalában megtehető.

— **Uj cukrászat.** Ujhelyi Rezső cukrász városunkban, Kossuth Lajos utca 7. szám alatt (a Palfy-féle házban, hol legutóbb Virág József kereskedése volt) mai napon előkelő cukrászatot nyitott. Erre vonatkozó értesítése mai számunk hirdetései között olvasható. Mindenesetre becsülést és pártolást érdemel Ujhelyi, aki magyar névvel köszöntött be hozzánk, a székely anyavárosba.

— **A római kath. plebánia templom** belső javítása és díszítésére adakoztak (VI. közlemény) Zonda József 133 számú gyűjtőívén: Mészáros István Waituk Józsefné özvegy Török Antalné 10—10 K, Csiky Jenő Mészáros Antal Ferencz Károly, Merza Emilia 5—5 K, Vilman Géza 3 K, Bogdán Istvánné N. N. Lázár Péterné Szebeny Gerőné Ferencz Istvánné Dr Viola Sándorné Dr Sándor Gyula Dr Sándor László Merza Vilmos Szabó Annuska Szabó Gézáné Száva Lukács Filep Sándorné Szánthó Jolán 2—2 K, N. N. Dr Szini Jánosné Gagyiné Száráné Gözsy Árpádné Fülöp Incika H. I. M. I. M. E. 1—1 K, összesen 100 K, özvegy Boros Károlyné 96 számú gyűjtőívén: özvegy Boros Károlyné 10 K, Kassay Ákosné 102 számú gyűjtőívén: Kassay Ákosné 3 K, Remér Jánosné 79 számú gyűjtőívén: Remér Jánosné N. N. 10—10 K, Novák Erzsébet 4 K, N. N. 3 K, Martinovits Szilárdné özvegy Pál Jánosné Golya Ernesztin Zöld Jánosné Dózsa Jakabné Balázs Julia Wilhelmb Margit Keresztes Antonia Nyírő Mihályné Manosszes Danielné Hadnagy Lina 1—1 K, özvegy Szigethy Istvánné 50 fillér, N. N.

Csontvári Cergely Mátyas 40—40 f. Nagy Jánosné 30 f, Jakab Józsefné Boldizsár Juliska Barca József 20—20 f, Ágoston Mózes 10 f, összesen 42 K 70 f, özvegy Mihálovits Béláné 92 számú gyűjtőívén: Boldizsár Sára Kálmánné Kovács Pálné Heinpál Zöld Jánosné Dr Imreh Domokosné 2—2 K, Mátéffy Domokosné Korb Jánosné 3—3 K, In nomine Deus Schiefner Károlyné Vánkyne Dr Pál Ernőné özvegy Rápolthy Domokosné Dr Vass Miklósné Dr Grop Viktoria 1—1 K, összesen 25 K, Dr Egyed Balászné 91 számú gyűjtőívén: Becsek Aladár 10 K, Barabás András 6 K, Krausz Ernő 5 K, Dr Egyed Balászné 2 K, Esztelgár Bálint 1 K, összesen 24 K, Szaidel Zsuzsanna 119 számú gyűjtőívén: Szabady Tivadar Dr Hímléder Ernő 5—5 K, özvegy Jancsó Antalné 3 K, Sándor István görög kath. espere 2 K, Palfy László 1 K özvegy Szabady Ferencné 1 K 40 f, Donáth Gyula Florián Gyula Szőke Józsefné Kapcsa Károly Szédel Zsuzsa 40—40 f özvegy Fodor Istvánné Albert Péterné 30—30 f, N. N. N. N. N. N. Ülkei Véri Csendör Rózi Bartalis Mihályné 20—20 f, László Anna Jakab Imréné Jakab János Jakab Juliska Gál Viktor 10—10 f, összesen 21 K 70 f, özvegy Reichert Vilmosné 24 számú gyűjtőívén: gróf Haller János 5 K, Ujházy Lászlóné 3 K, Neuschloss gözfürés Homoród 4 K, Walonta 2 K Demény Gézáné Apáthyne Repede Gy. ifju Reichert József Nisztor Horod Makovits Adolf Nagy József Horváth Teréz Kont János Farkasházi Adel özvegy Wolfshantné Teliman Etelka Stanarsz Hugó Gáspár Bogdán Krausz Helen 1—1 K, Huszár Lajos Bokor Endréné 50—50 fillér, özvegy Gáspár Józsefné Both Názár 40—40 fillér, Izsákné 60 f, Müller Eliz Válics Jenőné 20—20 f, Maksainé 10 f, összesen 32 K 90 f, 8 gyűjtőívén összege 260 K 30 f I—V közlemény 1751 K 7 f, összesen 2011 korona 37 fillér fogadják a nemesszív. adakozók ez uton is hálás köszönetüket. Székelyudvarhely, 1906. október 16.

Gróf Mikes János Paskó Viktor, esperes plebános, bizottsági pénztárnok, bizottsági elnök.

— **Október 23-án délelőtt** szociális kurzus nem lesz E helyett 24-én (kedden) d. e. kurzus tagjai részt vesznek a templomszentelési ünnepségen. Este pedig oltáregyleti ünnepély lesz a már közölt sorrenddel. Kedden d. u. 3 órakor azonban a kitűzött előadásokat Nagy Emil, Ugrán Gábor és Dr Giessewin Sandor orsz. képviselők megtartják.

— **Az unitárius templom építése** gyorsan halad s bár a kitűzött időre a munkáshány miatt a vállalkozó nem is hozhatta fedél alá kerül. Teljesen kész csak jövő év nyarán lesz s gazdagítja Udvarhely szépségét egy modern monumentális épülettel. Kár, hogy kissé el van dugva, szépsége nem érvényesülhet úgy, amint azt valóban megérdemelné. Még nincs együtt a szükséges összeg s nagy hállával vesz minden fillért az egyház, aki felépítéséhez hozzájárul.

— **Tisztelettel kérem** azon barátaimat, kiknél még gyűjtőívem van, azt sürgősen visszaküldeni szíveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok számáról tájékozva legyenek. Székelyudvarhely, 1906. okt. 17. Tarcsefalvi Palfy Aladár.

TANÜGY.

Az udvarhelyvármegyei római kath. esperes kerületi tanítóegylet „Havasali” fiókköre Homoród-Remetén, 1906 évi november 12-én tartja a rendes őszi vándor-gyűlést, melyre a rendes, pártoló és alapító, ugyszintén a tanügybarátokat tisztelettel meghívja az elnökség. Targy: 1. fél 10 órakor szentmise 2. Gyakorlati tanítást tart: Marton Albert helybeli tanító. 3. Elnöki megnyitó. 4. Elnök választás. 5. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének a felolvasása és hitelesítése. 6. Szavaz: Ferencz József szentgyházassalvi tanító. 7. Felolvasást tart: Szabó Antal székelyudvarhelyi kántor-tanító. 8. A gyakorlati tanítás bírálat. 9. Szavaz: Balint Károly kadicsefalvi kántor-tanító. 10. A felsőpatai tanító-

kör felhívásának a felolvasása és tárgyalása. 11. A jövő gyűlés helyének megállapítása. 12. Indítványok. Kelt Fenyéden, 1906. október 16. Dobay Ferenc, alelnök. László Dénes, jegyző.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1582—1691-g.

Irtá: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(73. folytatás.)

Az 1568-ik év orsz. cikkelyeiben a többi közt az a rendelkezés áll, mely szerint Aranyosszék területén bármely faluban, csak némelyek lehetnek a tizedfizetésről fölmentve, mások ellenben a magok módja és szokása szerint adják meg a tizedet.²³ 1591-ben a székelyek tizedje szabályszerű rovatok, vagy porcióként van említve és az országgyűlés azt a rendelkezést teszi a mellé, hogy a tizedszedőknek a bárányt és malacot nem szabad Szent Márton napon túl a megtizedeltéknél hagyni.²⁴ Abban a szabadságlevelében, melyet Báthori Zsigmond a székelyeknek 1595-ben ajánlott, de a mely nem tagadtatván el, hatályba nem lépett, az áll, hogy a székelyek csirkét, malacot, bárányt, méherajt továbbra is a régi szokás szerint adjanak.²⁴ A tized fizetésről végül aztán Báthori szabadságlevele 1601-ben, amely azután jogerejűvé is lőn, fölmentette, megszabadította a székelyeket.²⁵

Ézeken a tizedeken kívül adták és fizettek a székelyek e korszakban az úgynevezett kepe vagy kalongya pénzt is. Ez az adó sem volt időnként való, hanem állandó jellegű adó. Az 1591-iki országgyűlés emlékeztetőleg mondja ki, hogy a tizedszedők a székelyektől a régi szokás szerint haftsák be a kepet, miből következtethető, hogy az már rég meghonosult állandó adóként szerepelt, melynek behajtásához fölösleges is volt az országgyűlés jóváhagyása. A kepe e szerint rendes rovatallal s nem országgyűlésileg megszavazott segedelem volt. 1593-ban megint székelyekről van szó, akik tizedet adnak, öt kalangya vagy csomó után egy dénárt adnak. Ebből a pontból úgy látszik, mintha a Székelyföldön is adtak volna gabonát.²⁷

Mint rendkívüli költséget szavazták meg 1593-ban az úgynevezett kalangyapénzt. Bizonyos fajta jövedelmi adó volt az. Az ország minden lakosát terhelte: nemes, jobbágyot, városi polgárt és fejedelmi jószágot egyaránt. Minden csomó vagy kalangya buza, lencse, rozs után 1 dénár pénz járt ki, ennyit szedtek s két kereszt zab után ugyanennyit a nemesektől s másoktól, a kik pedig közönségesen nem fizettek tizedet. A tized fizetésre kötelezettek azonban csak 5 kalangya után fizettek 1 dénárt. Azok, a kiknek gabonaneműjük nem termelt, marhalétszám szerint fizették ezt a rendkívüli adót; a birtoktalan napszamosok, kornyelven szólva semmiesek, 5 dénár fejadót adtak, a taksás városok pedig meghatározott summát. Az ezen megszavazás folytán begyűlt pénz a Konzevátorokhoz (zsugorgatók?) volt szállítandó; a székelyek között ezt a hivatalt Siger János igazgatta akkor, kinek székhelye Kolozsvár volt.²⁸ Rendkívüli esetekre egy állandó fundus, alap megteremtése vala ennek az adónak a célja. De a behajtása, vagy talán az értékesítése, nagy nehézségekkel járt s Háromszék még a 17. század elején augusztusában is 1100 fttal hátrálékban volt.²⁹ Közadókából pótolták egyelőre és később határerősítésekre fordították azt. A század végéig ennek az adónak újra kivetéséről nincsen többé szó.

Míg a kalangya pénz már rendeltetése szerint és annál fogva is; hogy az nemesre és nemtelenre, tized kötelesre s tizedtől mentes

polgárra, kivétel nélkül volt kivétel róva s így rendkívüli adónak nevezhető, addig a kepe pénz szabályszerű rovatallal volt, mi abból is kitűnik, hogy idézett privilegiumában Báthori Zsigmond 1595-ben régi szokás szerint a székelyeket annak fizetésére tovább is kötelezni akarta, továbbá hogy később 1601-ben a capetivétől, azaz: kepe pénz fizetéséről fölmentette őket.

Kepe alatt Dózsa Elek³¹ „a papnak és tanítónak a hívek által adott jövedelmet érti, a mi gabonából, tüzfából, borból, a lelkészi földek megmiveléséből és stólából állott. Csak-hogy ez a jövedelem éppenséggel nem volt tized, mint az volt a szászföldön, hanem a lelkészi díjazása volt a hívek által, mely századok folytán helyileg különféleképp fejlődött. A fent idézett esetekben azonban nem az egyházi vagy lelkészi javadalom forog kérdésben, hanem magának a fejedelemnek adott tized vagy rovatallal.

Kepe és kalangya gabonaneműt, takarmányfélét jelent, maga a kepe pénz tehát egy rész, egy porció volt a gabonaneműekből, hasonló a rozstizedhez, a melyet azonban úgy látszik nem természetben, hanem készpénzben fizettek.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— **Az első alföldi cognagyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Mérég-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatárak Budapestén:	
	Nagyban Kicsinyben
Finomított szesz adózva	145— 148—
Finom szesz adózatlanul	45-50 48-50
Nyers szesz adózva	143— 145—
Denaturált szesz	38— 40—

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujságkiadó intézete.

NYILT-TÉR.*

En alólirott ifj. Meburger András (lakom Homoróddaróc községben 171 h. sz. alatt) kijelentem, miszerint Dinka István Gyula urat igazságtalanul rágalmaztam. Azonban e rágalmak légből kapottak, tehát elismerem, hogy igazságtalanságot követtem el vele szemben és hogy nem igazat mondtam.

Ifj. Meburger András.

* E rovat alatt közöltekt nem vállal felelősséget a szerk.

Miért

részesítik előnyben a Scott-féle Emulsio-t a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendszeren emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsio-ban a csukamájolaj legfinomabb cseppecskékre lévő osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ennél fogva a csukamájolaj oly óriási táp- és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt, új életet jelent.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátan nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Dr BUDA I E M I L

„Városi gyógyszer-tára” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár

állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánffy J. fia vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

Mosóintézet.

Nagyérdemű közönségnek tudomására hozom, hogy Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 60. szám alatt egy mosóintézetet nyitottam. elválalok mosást, vasalást és ruhatisztítást jutányos áron.

964—1906. szám.

Árlejtési hirdetés.

A parajdi sóbányából a sónak kiemelése szolgáló lójárgányhoz szükséges lóerő szolgáltatása, valamint a kiemelt sónak a sóörlo malomig leendő elfuvaroztatása 1907. évi január hó 1-től 1909. évi december hó 31-ig terjedő időre 1906. évi október hó 30-án délelőtt 9 órától 12 óráig a sóbánya hivatalnál tartandó nyilvános szóbeli árlejtés és azzal kapcsolatos zárt írásbeli ajánlat útján, a legkisebbet ígérőnek berbe adatik.

Bánatpénz a lójárgány szállításhoz 1000 K, a fuvarozáshoz 300 K. Részletes feltételek a hivatalnál megtekinthetők.

M. kir. sóbánya-hivatal.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tisztá borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS ÉS STOCK

pároló-telepe
FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni miszerint ujonnan berendezett fűszer, festék, fonal, szines fejők és csemege üzletemet Deák-tér 15. szám alatt megnyitottam.

Ajánlom legfinomabb minőségű kávéimat, u. m.: Jamaikai, Cuba, Ceylon, Portorico, Quatemala, valamint

különböző gyöngy kávé fajimat, finom olasz rizseket, valódi Veumann-féle aradi liszteket, továbbá előpatiki, kászoni, Székelyszelers és Baros forrás és ásványvizeket, mindenemü olajak, festékek, magyar gyártmányu szoba padló mázak, legfinomabb kristály tiszta szagtalan petróleumot stb.

Midőn a nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérem, szolid áraim, valamint pontos és előzékeny kiszolgálásról nagyra becsült vevőimet biztosíthatom.

Alázatos tisztelettel
Hánn József.

„Eredeti Singer“ varrógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer“ cég képviselőjénél rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesíthetők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árulhatnak.

Kiváló tisztelettel
Bokor András.

az „Eredeti Singer“ cég megbízottja.

Balázi Ignác mészárosnál marhas húsvetnek való kilója 1 K 12 f, sütni való 1 K 20 f. 543 2—3

„Egyesült ceglédi szőlősgazdák borelárusító társasága“ Czepléd.

Egyenlősíti, bepincézi és áruba bocsátja a termelők tisztán kezelt legkiválóbb borait.

Nyilvántartja és közvetíti ezentúl az egyes termelők magán pincéiben, sajátkezüleg gondozott boraikat is.

Különösen előnyös szövözeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert egész éven át egyforma és akármilyen nagytömegben folyton egy és ugyanazon bort kaphatják.

Ezzel áruba bocsátjuk a legkiválóbb siller színű „Kadarka“ és zöldesfehér „Ezerjó“, „Rizling“ stb. fajokat is, melyek több waggon vételénél igen mérsékelt árban kaphatók.

Levél- vagy sürgőnycim: Egyesült szőlősgazdák társasága Czepléd.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornyagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Főzöttcet gyári rak-

tár! Legkiválóbb minőségű főzöttcet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

KOCSIK kiváló minőségű árakon állandóan kaphatók: Albert Péter kovácsmesternél Székelyudvarhelyt. Használt kocsikat becsérel és kijavít.

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földmívelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcaarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

következő hivatalos vizsgálaton átmert

BOROK

	Fogy. adóval együtt	Fogy. adó nélkül
Magyarizeni rizling	80 fillér	70 fillér
Mézes fehér	65 fillér	55 fillér
Siller szekszárdi	47 fillér	37 fillér
Fehér asztali	45 fillér	35 fillér
Hegyaljai asztali	78 fillér	68 fillér
Villányi vörös, 1900 évi	88 fillér	78 fillér
Tolesvai szamorodni 1900 155 fillér	155 fillér	144 fillér

Palack borok: Zöld sylvani, Magyarizeni Som, Kecskeméti Auvergnas Gris, Farcali Furmin stb. fajta kitünő palack borok a legolcsóbban kaphatók. — Megrendelésre bármily faj palack borok hozhatók. Vételnél hordóért literenkint 13 fillér letét adandó. — Hordók 3 hónapon belül sértetlen tiszta állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámitott aron visszavételnek.

Első Budapesti Malom-építészeti és Gépgyár képviselője.
KÜHNE E mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Uj cukrászda megnyitás!

Alulírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy helyben a Kossuth-utca 7. szám alatti

cukrászdámat

folyó hó 21-én megnyitom.

A kül- és belföld nagyobb cukrászdáiban szerzett több évi tapasztalataim lehetővé teszik, hogy jó és izletes süteményeimmel a n. é. közönség legmesszebb menő kívánalmait is kielégíthetem. Lakodalmakra, keresztelőkire és nagyobb ünnepségekre történő megrendeléseket gondos kivitelben és izletesen készítek el. Megrendelésre készítek legfinomabb kivitelű tortákat, tea- és csemege-süteményeket, mandula-különlegességeket, bombonokat, pástétomokat, krémekeket, fagyaltokat és minden ezen szakba tartozó dolgokat. Naponta friss hassé és kávéhoz való izletes sütemények kaphatók. A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Ujhelyi Rezső cukrász

Kossuth utca 7. szám.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi község-raktár! Legolcsóbb árak!
Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszműárak, függő, fali és asztali lámpákban. Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, igérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel *

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, butéliákban és kimérve, ugyisint minden fajta likörök, a legjobb és leghirvesebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak!

KÉRJEN

csak
Seller és Kary-féle

FREDIN

legjobb tisztítószer minden lábbeléhez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcaif, oscarra, chevreaux és lakkeipóh. Bécs, XII. l.

Tankönyvek, tanszerek

kaphatók: BETEGH PÁL és TÁRSÁNÁL.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlán“oz.”

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.